

Αριθμός 6976

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(I) ΚΑΙ 122 (I) ΤΟΥ 2001, 139(I) ΤΟΥ
2002, 10(I) ΚΑΙ 80(I) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, (εφεξής καλούμενων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

1. Διαδικασία:

Στις 7 Φεβρουαρίου 2003 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 750 αρνητική απόφαση του Εφόρου με τίτλο «Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου». Στην εν λόγω απόφαση ο Έφορος έκρινε ότι η χορηγία προς το Ίδρυμα, όπως αυτή του είχε κοινοποιηθεί, δεν μπορούσε να εγκριθεί. Όπως αναφέρεται στο μέρος 4 της απόφασης, «Μια τέτοια ενίσχυση θα μπορεί να εγκριθεί μόνο στην περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ούτως ώστε να πληρούνται οι τρεις προαναφερθείσες προϋποθέσεις. Εφόσον γίνονται οι απαραίτητες τροποποιήσεις και υπάρχει νέα κοινοποίηση από την Αρμόδια Αρχή, ο Έφορος θα αξιολογήσει εκ νέου την ατομική ενίσχυση».

Επειδή στις 18 Αυγούστου 2003 κοινοποιήθηκε εκ νέου στον Έφορο ατομική ενίσχυση προς το Ίδρυμα, η οποία φέρει τον τίτλο «Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου», ο Έφορος προέβη στην εκ νέου αξιολόγησή της. Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

2. Περιγραφή της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης:

(α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της ατομικής ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εσωτερικών.

(β) σύμφωνα με την κοινοποίηση ο σκοπός της ενίσχυσης είναι:

(i) η αντικειμενική πληροφόρηση, ενημέρωση και ποιοτική ψυχαγωγία· και

(ii) το ισορροπημένο και εμπλουτισμένο πρόγραμμα·

(γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης δυνάμει του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Τροποποιητικού (Αρ. 2) Νόμου του 2000.

(δ) δικαιούχος της ατομικής ενίσχυσης είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (εφεξής καλούμενο ως «Ίδρυμα»).

(ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: Το έλλειμμα που παρουσιάζεται στον ετήσιο Προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

(στ) η ενίσχυση χορηγείται σε τακτά χρονικά διαστήματα για κάλυψη του ελλείμματος του ετήσιου προϋπολογισμού του Ιδρύματος.

(ζ) προϋπολογισμοί: Για το 2002 εγκριθήκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποσό £16 εκ. ως κυβερνητική χορηγία. Ο ισοσκελισμένος εγκεκριμένος προϋπολογισμός εσόδων και δαπανών για το έτος 2003 ανέρχεται στα £21.695.610.

(η) νομική βάση: Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2003 και οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμοί του 2003·

(θ) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου: Εγκριση του Προϋπολογισμού από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ελεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Ιδρύματος από ιδιώτη ελεγκτή και από τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Επιπλέον, σύμφωνα με την κοινοποίηση, η παροχή δημόσιας υπηρεσίας από το Ίδρυμα υπόκειται σε ποιοτικό έλεγχο από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης·

(ι) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση.

Γενική Περιγραφή του Ιδρύματος:

3. Το Ίδρυμα εγκαθιδρύθηκε με τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμο, Κεφ. 300Α, ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου. Το Ίδρυμα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (εφεξής καλούμενο ως «Δ.Σ.»), το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

4. Η πρώτη δοκιμαστική οραδιοφωνική μετάδοση πραγματοποιήθηκε το Σεπτέμβρη του 1952. Η επίσημη λειτουργία παροχής οραδιοφωνικής υπηρεσίας εγκαινιάστηκε στις 4 Οκτωβρίου 1953 και τον Οκτώβρη του 1957, ύστερα από την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων τεχνικών διαδικασιών, κατέστη δυνατή η μετάδοση από τηλεοράσεως.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του νόμου που διέπει τη λειτουργία του Ιδρύματος, το Δ.Σ. διορίζει, κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, Γενικό Διευθυντή ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της πολιτικής του Ιδρύματος και τη διοίκηση της καθημερινής του εργασίας.

6. Κατά την πρώτη συνάντηση του Δ.Σ. τον Αύγουστο του 1960 αποφασίστηκε ότι—

«Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι ένας ενιαίος σταθμός, όπως είναι και η Κυπριακή Δημοκρατία και υπηρετεί το λαό της Κύπρου, σύμφωνα με τα συμφέροντα, τις ανάγκες και τις επιθυμίες του μέσα στα πλαίσια του νόμου με αμεροληφία. Ταυτόχρονα υπέχει την υποχρέωση να προβάλλει αντικειμενικά στο λαό την κυβερνητική πολιτική».

7. Σύμφωνα με το ενημερωτικό υλικό που απέστειλε το Ίδρυμα, τούτο, ως φορέας της δημόσιας οραδιοτηλεόρασης, έχει υποχρέωση να προσφέρει στον πολίτη ένα τριπτυχο ενημέρωσης, επιμόρφωσης και ψυχαγωγίας με τρόπο που να στηρίζει, να διατηρεί και να προάγει τον ντόπιο πολιτισμό, την εθνική ταυτότητα, την ποιότητα, την αντικειμενικότητα, την κοινωνική συνοχή.

8. Ως πάγιοι στόχοι καθορίζονται μεταξύ άλλων:

— Η συντήρηση και η καλλιέργεια του αγωνιστικού φροντήματος του λαού με στόχο τον τερματισμό της κατοχής, την επανένωση του νησιού και την προάσπιση της εθνικής μας ταυτότητας.

— Η διαφώτιση των ξένων για το Κυπριακό καθώς και η δημιουργία και ενθάρρυνση της αμφίδρομης επικοινωνίας με τους αποδήμους ανά το παγκόσμιο.

— Η συντήρηση της επικοινωνίας με τους Τουρκοκυπρίους, η αντικειμενική τους ενημέρωση και η προαγωγή των καλών σχέσεων με το σύνοικο στοιχείο.

- Η κάλυψη και η προβολή σημαντικών πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων και η παρακολούθηση του συνόλου του κυβερνητικού έργου και της προσπάθειας που καταβάλλεται για την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος.
- Η μετάδοση ψυχαγωγικών και άλλων ευρύτερου ενδιαφέροντος προγραμμάτων που να απευθύνονται και να βοηθούν τα παιδιά και τους νέους, τους φοιτητές και τους πανεπιστημιακούς, τις γυναίκες και τα προβλήματά τους, τους εργαζομένους, τους αγρότες και τους καταναλωτές σε συνεργασία με τις οργανώσεις τους, καθώς και προγράμματα που καλύπτουν θέματα επιστήμης, τεχνολογίας, περιβάλλοντος, υγείας, παιδείας και ασφαλείας στους τόπους εργασίας.
- Η μετάδοση προγραμμάτων που ενθαρρύνουν τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία στους διάφορους τομείς της τέχνης: Θέατρο, μουσική, χορό, κινηματογράφο, πεζογραφία, ποίηση, ζωγραφική.
- 9. Ανάμεσα στις βασικές δραστηριότητες του Ιδρύματος περιλαμβάνονται οι εξής:
  - Αποστολή στους Κυπρίους του Ήνωμένου Βασιλείου ενημερωτικού προγράμματος.
  - μετάδοση φροντιστικής εκπομπής σε πέντε γλώσσες η οποία απευθύνεται στους ξένους τουρίστες που βρίσκονται στην Κύπρο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
  - αποστολή στην Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλέοραση υλικού αναφορικά με την Κύπρο για προβολή στον ελληνικό χώρο.
  - οργάνωση εβδομάδας Κύπρου σε φροντιστικούς σταθμούς άλλων χωρών, και αντίστροφα,
  - συμμετοχή με τηλεοπτικά προγράμματά του σε διεθνή φεστιβάλ.
  - συμμετοχή με εκπροσώπους του στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ραδιοφωνίας και στον Κοινοπολιτειακό Σύνδεσμο Ραδιοφωνίας, των οποίων είναι ενεργό μέλος.
  - διοργάνωση της συμμετοχής της Κύπρου στο διαγωνισμό τραγουδιού, και στους διαγωνισμούς για νεαρούς χορευτές και μουσικούς της Γιουροβίζιον.
  - κάλυψη των εκδηλώσεων που γίνονται την επέτειο της εισβολής και προβολή σχετικών προγραμμάτων δικής του παραγωγής.
  - κάλυψη των εκδηλώσεων που οργανώνονται από τους κατοίκους των κατεχόμενων χωριών και των αντικατοχικών εκδηλώσεων που οργανώνουν σωματεία και οργανώσεις.
  - μετάδοση ειδικών προγραμμάτων που στοχεύουν στην καλλιέργεια του αγωνιστικού φροντιστικού λαού και προβολή εικόνων από τα κατεχόμενα.
  - οργάνωση, σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας, διαλέξεων στο πλαίσιο του Λαϊκού Πανεπιστημίου και σε συνεργασία και με τους Δήμους όλων των πόλεων της γιορταστικής εκπομπής «Πρωτοχρονιά μ' όλη την Κύπρο».
  - οργάνωση του Ραδιομαραθωνίου για άτομα με ειδικές ανάγκες.
  - οργάνωση των διαγωνισμών για κυπριακό τραγούδι, ποίηση και σκέτς.
  - συνεργασία με το CNN World Report.
  - μετάδοση, πάνω σε τακτική βάση, πολιτικών εκπομπών, προωθώντας την πολυφωνία με διάφορες ανακοινώσεις, προγράμματα και διάφορες προβολές· και
  - μέτοχος στο EURONEWS.
- 10. Σε μια προσπάθεια να ενισχύσει τις σχέσεις του και την επικοινωνία και ανταλλαγή προγραμμάτων μεταξύ της Κύπρου και άλλων χωρών, το Ίδρυμα έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες με κρατικούς φροντιστηλεοπτικούς οργανισμούς διάφορων χωρών, όπως της Γερμανίας, Συρίας, Αιγύπτου, Κίνας, Ρουμανίας, Ρωσίας και της Πολωνίας.
- Αποστολή
- 11. Προς εκπλήρωση της αποστολής του το Ίδρυμα, σύμφωνα πάντα με δικό του ενημερωτικό έντυπο το οποίο έχει αποσταλεί στον Έφορο, στηρίζεται στο τρίπτυχο «πληροφόρηση, παιδεία και ψυχαγωγία», με έμφαση στην προώθηση της γλώσσας και του πολιτισμού, την προβολή τοπικών δημιουργιών με αντικειμενικότητα, πολυφωνία και υπηρετώντας μια ευρεία σφαιρίδα ενδιαφέροντων και επιλογών του κοινού συμπεριλαμβανομένων αυτών των μειονοτήτων.
- 12. Η αποστολή που επιτελεί το Ίδρυμα είναι εθνικής σημασίας. Ανάμεσα στις προτεραιότητές του είναι η καλλιέργεια του αγωνιστικού φροντιστικού του Κυπριακού λαού, η διαφώτιση των ξένων για το Κυπριακό και η ενθάρρυνση της επικοινωνίας με τους αποδήμους.
- 13. Οι μεταδόσεις τηλεοπτικών προγραμμάτων μέσω του διαδικτύου καθώς και του Πρώτου, του Δεύτερου και του Τρίτου Ραδιοφωνικού Προγράμματος του Ιδρύματος έχουν τύχει μεγάλης αποδοχής από τους αποδήμους, τους φοιτητές και τους ξένους. Παρόμοιας αποδοχής τυγχάνουν και οι μεταδόσεις μέσω διοργάνων του Ιδρύματος στην Ελλάδα, Ευρώπη και Μέση Ανατολή.
- 14. Σε μια προσπάθεια δημιουργίας καναλιών επικοινωνίας τόσο με τους Κύπριους αποδήμους όσο και τους Έλληνες που βρίσκονται σε όλο τον κόσμο, και σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, το Ίδρυμα μεταδίδει ειδικά προγράμματα για τους αποδήμους και ειδικά ηχογραφημένα προγράμματα σε 60 περίπου φροντιστικούς σταθμούς των Η.Π.Α., του Καναδά και της Αυστραλίας. Ραδιοφωνικά προγράμματα μεταδίδονται επίσης στους αποδήμους του Ήνωμένου Βασιλείου και άλλων ευρωπαϊκών χωρών κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή.
- 15. Παράλληλα, σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, το Ίδρυμα ετοιμάζει δύο εβδομαδιαία τηλεοπτικά περιοδικά, ένα που αφορά την επικαιρότητα στην Κύπρο και ένα πολιτιστικό περιεχόμενο, το οποίο μεταδίδεται από το ελληνικό κανάλι EPT στους μετανάστες της Αμερικής, της Νότιας Αφρικής, και της Αυστραλίας. Τα προγράμματα αναμεταδίδονται επίσης και από τη διοργανωτική τηλεόραση του Ιδρύματος.
- 16. Τα δύο τηλεοπτικά κανάλια του Ιδρύματος, η διοργανωτική τηλεόραση καθώς και τα τέσσερα φροντιστικά κανάλια αποσκοπούν στη μετάδοση ποιοτικών προγραμμάτων τα οποία ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του κοινού, χωρίς να παραβλέπουν τις μικρές κοινωνικές ομάδες.
- 17. Το Ίδρυμα θεωρεί πολύ σημαντική την αξιόπιστη, την άμεση και την αντικειμενική πληροφόρηση των τηλεθεατών μέσω των ειδήσεων και των προγραμμάτων που αφορούν την επικαιρότητα.

18. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδει το Ίδρυμα στην ενημέρωση των Τουρκοκυπρίων για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κύριος άξονας αυτής της ενημέρωσης είναι η αναμετάδοση στην Τουρκική γλώσσα της εκπομπής του Πρώτου Προγράμματος «ΕΥΡΩΠΗ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ» που ετοιμάζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο με τη νέα περίοδο προγραμμάτων μετονομάζεται «ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ».

19. Σύμφωνα με δημοσίευμα της Κυβέρνησης ημερομηνίας 30 Απριλίου 2003 με τίτλο «Πολιτική της Κυβέρνησης έναντι των Τουρκοκυπρίων (Δέσμη Μέτρων)— ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΚ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΤΟΥ PIK»:

«Θα προωθηθεί η αναβάθμιση των εκπομπών του PIK, στην Τουρκική γλώσσα, η οποία να περιλαμβάνει την επέκταση του υποτιτλισμού προγραμμάτων, την αύξηση της διάρκειας του δελτίου ειδήσεων στην Τουρκική καθώς και των προγραμμάτων Aktualite και Prisma και τη δημιουργία μιας νέας τηλεοπτικής εκπομπής η οποία να απευθύνεται στους Τουρκοκύπριους και να έχει ως στόχο να συμβάλει στην καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού και ειρηνικής συμβίωσης ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκυπρίους..».

20. Η μετάδοση ψυχαγωγικών προγραμμάτων έχει μεγάλη σημασία για το Ίδρυμα και η δυναμική εισδοχή πολλών τοπικών θεατρικών παραγωγών σε αυτόν τον τομέα, τόσο από τηλεοράσεως όσο και από φωνού, αποτελεί απτή απόδειξη τούτου.

Ραδιοφωνικές εκπομπές.

Πρώτο κανάλι:

21. Το πρώτο κανάλι εκπέμπει πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση με έμφαση στα δελτία ειδήσεων, στις τρέχουσες εξελίξεις και τα πολιτιστικά προγράμματα. Το πλαίσιο παροχής υπηρεσιών του πρώτου καναλιού συμπληρώνουν προγράμματα για την Εθνική Φρουρά και την ελληνική κοινότητα της Κύπρου, μηνύματα προς τους εγκλωβισμένους, προγράμματα για τα παιδιά και τους νέους και την ιστορία και παράδοση της Κύπρου και παραδοσιακή και μοντέρνα μουσική.

Δεύτερο κανάλι:

22. Το δεύτερο κανάλι εκπέμπει στην Τουρκική γλώσσα για τους Τουρκοκυπρίους, στην Αρμενική για τους Αρμενίους και στην Αγγλική για τους αλλοδαπούς επισκέπτες και τους αλλοδαπούς μόνιμους κατοίκους της νήσου.

23. Η αναβάθμισμένη μετάδοση για τους Τουρκοκυπρίους αποσκοπεί στο να διατηρήσει την επικοινωνία μαζί τους. Ανάμεσα σε άλλα προγράμματα μεταδίδονται πάνω σε καθημερινή βάση τρία δελτία ειδήσεων.

24. Τα προγράμματα που μεταδίδονται στην Αγγλική γλώσσα είναι κυρίως ψυχαγωγικά, μουσικά και πολιτιστικά με έμφαση στη σωστή πληροφόρηση πάνω σε εθνικά θέματα και στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου. Μεταδίδονται πάνω σε καθημερινή βάση τέσσερα δελτία ειδήσεων.

25. Τα προγράμματα που μεταδίδονται στην Αρμενική είναι παρόμοιου χαρακτήρα με αυτά που μεταδίδονται στην Αγγλική και αποτελούν μέσο προβολής της γλώσσας και της παράδοσης του αρμενικού λαού.

Τρίτο κανάλι:

26. Αρχίσει να εκπέμπει το 1990 και, σύμφωνα πάντα με το Ίδρυμα, έχει ψηλή ακροατικότητα. Το τρίτο

κανάλι δρα κυρίως ως κανάλι ψυχαγωγίας και ενημέρωσης των Κύπριων ακροατών καθώς και των αποδήμων της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, και της υπόλοιπης Ευρώπης.

Τέταρτο κανάλι:

27. Στις αρχές του 2002 δημιουργήθηκε το Τέταρτο Πρόγραμμα (LOVE RADIO), το οποίο λειτουργεί πάνω σε εικοσιτετράωρη βάση και αναμεταδίδεται από την Ελλάδα.

Διαδίκτυο:

28. Το Ίδρυμα συνδέθηκε με το διαδίκτυο το 1997. Ο αριθμός επισκέψεων της ιστοσελίδας του Ίδρυματος έχει φτάσει σε πολύ ψηλά επίπεδα. Η σύνδεση άρχισε με τρία φωνωνικά κανάλια και ακολούθησαν τηλεοπτικά προγράμματα. Μέσω του διαδικτύου μπορεί κάποιος να ακούσει τα τρία φωνωνικά προγράμματα του Ίδρυματος, το Πρώτο, το Δεύτερο και το Τρίτο, και να παρακολουθεί τα τηλεοπτικά προγράμματα.

Τηλεόραση:

29. Η πρώτη τηλεοπτική μετάδοση πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβρη του 1957 και το 1982 πραγματοποιήθηκε η πρώτη έγχρωμη τηλεοπτική μετάδοση. Το Νοέμβρη του 1990 υπογράφτηκε διακατική συμφωνία μεταξύ της Κύπρου και της Ελλάδος για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση των δύο χωρών. Μέσα στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας, ο οργανισμός του κάθε μέρους προσφέρει τον εξοπλισμό του για λήψη και αναμετάδοση των τηλεοπτικών προγραμμάτων που θα εκπέμπει ο αντίστοιχος οργανισμός του άλλου μέρους. Παράλληλα, το Ίδρυμα, εκτός από την Ελλάδα, μεταδίδει ειδικό πρόγραμμα σε ολόκληρη την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Νότια Αφρική.

30. Επειδή τα τηλεοπτικά και τα φωνωνικά προγράμματα του Ίδρυματος παρακολουθούνται από ένα μεγάλο αριθμό ξένων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, μεταδίδονται τόσο στην Αγγλική όσο και στην Τουρκική. Για τη μετάδοση στις δύο αυτές γλώσσες υπάρχουν σχετικές συνταγματικές και νομοθετικές πρόνοιες.

31. Επίσης το Ίδρυμα διατηρεί αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση με την EUROVISION, είναι ιδιοτυπό μέλος του European News Channel Euronews και αναμεταδίδει προγράμματά του για 12 ώρες καθημερινά, από το PIK 2.

32. Η κάλυψη ολόκληρης της νήσου επιτυγχάνεται από τον κυρίως πομπό που βρίσκεται στο Τρόοδος και 79 άλλους πομπούς ανά το παγκύπριο.

PIK 1

33. Το πρώτο κανάλι της τηλεόρασης του Ίδρυματος, σύμφωνα πάντα με το ενημερωτικό υλικό που απέστειλε στον Έφορο το Ίδρυμα, είναι ένα αξιόπιστο κανάλι και υπηρετεί τους εθνικούς και κοινωνικούς στόχους του Ίδρυματος, με ιδιαίτερη έμφαση στα δελτία ειδήσεων και τα προγράμματα που καλύπτουν πολιτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και αθλητικά θέματα.

34. Το PIK ENA προβάλλει ντοκιμαντέρ, ποιοτικές κινηματογραφικές ταινίες, σειρές βασισμένες σε πραγματικά γεγονότα και σε λογοτεχνικά έργα, όπερες, κονσέρτα, μπαλέτα, θεατρικά έργα και προγράμματα πολιτιστικού περιεχομένου.

35. Το PIK ENA μεταδίδει σε επανάληψη, μετά τα μεσάνυχτα, τα επικαιρικά προγράμματα της ημέρας.

PIK 2

36. Το PIK ΔΥΟ έχει κυρίως ψυχαγωγικό χαρακτήρα και προσφέρει στους τηλεθεατές μία δεύτερη επιλογή. Στο πρόγραμμά του εντάσσονται πολλές κυπριακές παραγωγές, επιλεγμένες ελληνικές και ξένες τηλεταινίες, μουσικά και παιδικά προγράμματα. Από το 1993 το PIK ΔΥΟ αναμεταδίδει καθημερινά μέρος της εκπομπής του Ευρωπαϊκού Ειδησεογραφικού Καναλιού «Γιούρονιους» (80 ώρες περίπου την εβδομάδα).

37. Η συνεισφορά του δεύτερου καναλιού συμπληρώνεται με τη μετάδοση ειδήσεων στην Ελληνική, Τουρκική και Αγγλική και τη μετάδοση αξιόλογων ξένων σειρών.

Διορυφορική μετάδοση

38. Για την αξιόπιστη, την άμεση και αντικειμενική πληροφόρηση του κοινού, μέσω δελτίων ειδήσεων και προγραμμάτων που αφορούν τις τρέχουσες εξελίξεις, το Ίδρυμα δεν περιορίζεται στα γεωγραφικά πλαίσια της Κύπρου αλλά επεκτείνεται και στις χώρες όπου ζουν Κύπριοι απόδημοι, όπως την Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο και την υπόλοιπη Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Νότια Αφρική.

39. Η Διορυφορική Εκπομπή του Ιδρύματος μεταδίδει επίσης τηλεοπτικές και θεατρικές παραγωγές, επικαιρικά προγράμματα, ντοκιμαντέρ, πολιτιστικά, παιδικά και ψυχαγωγικά προγράμματα παραγωγής του Ιδρύματος. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η μετάδοση της Θείας Λειτουργίας κάθε Κυριακή από τον τηλεοπτικό σταθμό ΜΕΓΚΑ.

40. Το Ίδρυμα δέχεται ενθαρρυντικά σχόλια από τους απόδημους που ζουν στην Ελλάδα, την Ευρώπη γενικά και τη Μέση Ανατολή για τη Διορυφορική Εκπομπή (Cyprus SAT) στην οποία περιλαμβάνονται όλες ανεξαιρέτως οι παραγωγές του Ιδρύματος.

41. Τα ενημερωτικά προγράμματα μεταδίδονται σε επανάληψη επί καθημερινής βάσεως για να εξυπηρετούν τους απόδημους (διασπορά) του Ηνωμένου Βασιλείου και άλλων χωρών, οι οποίοι, λόγω της διαφοράς ώρας, δεν μπορούν να παρακολουθούν κατά την πρώτη μετάδοση.

42. Σημειώνεται ότι ύστερα από συμφωνία με το διορυφορικό πρόγραμμα της EPT το Δελτίο Ειδήσεων των 18.00 και τα εβδομαδιαία προγράμματα «7 μέρες Κύπρος» και «Η Κύπρος κοντά σας» αναμεταδίδονται από το διορυφορικό πρόγραμμα της EPT σε όλο τον κόσμο.

43. Επιπρόσθετα το Ίδρυμα έχει υπογράψει διμερείς συμφωνίες με άλλους δημόσιους φαρμακονομικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς διάφορων χωρών. Στο πλαίσιο αυτών των συμφωνιών πραγματοποιούνται ανταλλαγές προγραμμάτων, συμπαραγωγές και αμοιβαίς μεταδόσεις προγραμμάτων.

Εκπομπές κοινωνικής προσφοράς

44. Το Ίδρυμα οργανώνει, συνδιοργανώνει και συμμετέχει σε σημαντικές πολιτιστικές και φιλανθρωπικές δραστηριότητες με αποκορύφωμα το φαρμακονομικό.

45. Επίσης διοργανώνει ή συμμετέχει σε άλλες φιλανθρωπικές εκδηλώσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα τη συλλογή σημαντικών ποσών τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή νέων πτερούγων σε 2 γηροκομεία στη Λάρνακα και τη Λευκωσία.

46. Σε συνεργασία με το Δήμο Λευκωσίας διοργανώνει διαλέξεις μέσα στα πλαίσια του Λαϊκού Πανεπιστημίου.

Διαγωνισμοί

47. Το Ίδρυμα διοργανώνει διαγωνισμούς για κυπριακό σκετς, ποίηση, και τραγούδι και οργανώνει τη συμμετοχή της Κύπρου στους διαγωνισμούς της Γιουροβίζιον (τραγουδιού, και για νεαρούς χορευτές και μουσικούς).

Δημοσιεύσεις, αρχεία και παραγωγές

48. Το Ίδρυμα έχει δημοσιεύσει σε βιβλία, δίσκους και κασέτες γεγονότα από την ιστορία της Κύπρου και ειδικότερα από την εισβολή του 1974 και την κατοχή των εδαφών της Δημοκρατίας. Έχει εκδώσει λογοτεχνικό και άλλο υλικό των εργοδοτουμένων του και μια σειρά ποιημάτων νέων ποιητών.

49. Επίσης το Ίδρυμα συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας και παράδοσης της Κύπρου με την παραγωγή δίσκων μακράς διάρκειας από τους κυπριακούς διαγωνισμούς τραγουδιού.

Προσωπικό

50. Κατά το Μάιο του 2003 το Ίδρυμα εργοδοτούσε τους ακόλουθους αριθμούς υπαλλήλων:

— 211 Μόνιμους υπαλλήλους·

— 38 μόνιμους εργάτες,

— 165 τακτικούς ωρομίσθιους συνεργάτες·

— 27 συνεργάτες με συμβόλαιο.

Επιπρόσθετα το PIK συνεργάστηκε με αριθμό απόμων πάνω σε έκτακτη βάση, με αμοιβή κατ' αποκοπή.

Οικονομικές καταστάσεις

51. Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάζονται με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, και με την προϋπόθεση ότι το Ίδρυμα θα εξακολουθήσει να λειτουργεί, πράγμα το οποίο εξαρτάται ουσιαστικά από τη συνέχιση παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Πολιτεία.

52. Σύμφωνα με τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός Αρ. 2) Νόμο του 2000 (Ν.64(I)/2000), από την 1 Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων επήσιο προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου καλύπτεται, πριν από την ψήφιση του εκάστοτε επήσιου κρατικού προϋπολογισμού, υπό μορφή κρατικής χορηγίας.

53. Σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2002, η κυβερνητική χορηγία ανήλθε στα £13.891.000, ενώ τα άλλα έσοδα του Ιδρύματος, που προέρχονται από την αμφιδρομή τηλεοπτική σύνδεση ΕΤ-PIK, από διαφημίσεις, και άλλες προσφερόμενες υπηρεσίες, από το λαχείο, από τόκους εισπρακτέους κ.α., ανήλθαν στα £3.075.094.

54. Για το έτος 2002 η τηλεόραση του Ιδρύματος μετέδωσε συνολικά 473 ώρες προγραμμάτων τηλεαγοράς και τα έσοδά του για την πιο πάνω χρονική περίοδο ανήλθαν στις £113.000.

55. Σημειώνεται ότι όλες οι αναφορές της παρούσας απόφασης στη λειτουργία, δραστηριότητες, στόχους, αποστολή και προσφορά του Ιδρύματος στη Ραδιοτηλεόραση προέρχονται από τα ενημερωτικά και άλλα έντυπα που το ίδιο το Ίδρυμα απέστειλε στον Εφορο.

Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

56. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Νόμου ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Εφορο:

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση

που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—

- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εσωτερικών και επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό·
- (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στο Ίδρυμα σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα, το οποίο δε θα είχε λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής του δραστηριότητας·
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαίρετα τις επιχειρήσεις, αλλά χορηγείται αποκλειστικά στο Ίδρυμα, το οποίο είναι μία από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο οριοτελεοπτικό τομέα·
- (iv) τέλος, επειδή με την κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση παρέχεται οικονομική ενίσχυση, η οποία αποτελεί πλεονέκτημα για το Ίδρυμα, το μέτρο νοθεύει τον ανταγωνισμό στον τομέα της οριοτελέρασης, σε βαθμό που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

57. Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

58. Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία η παρούσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στην κατηγορία αυτή.

59. Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση δεν εμπίπτει στην κατηγορία αυτή.

60. Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούνται τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει η δημόσια ενίσχυση.

61. Κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ανήκει στην κατηγορία των ενισχύσεων του άρθρου 4(ε) του Νόμου, δηλαδή τις ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις

που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Προϋποθέσεις αξιολόγησης ενισχύσεων που αφορούν τους δημόσιους οριοτελεοπτικούς φορείς.

62. Ο Έφορος, κατά την άσκηση της εξουσίας που του χορηγεί το άρθρο 4(ε), έκρινε ότι η ενεργοποίησή του σχετικά με τις ενισχύσεις προς τους δημόσιους οριοτελεοπτικούς φορείς προϋποθέτει την εκ των προτέρων ικανοποίηση των ακόλουθων τριών βασικών προϋποθέσεων:

- (i) Πρώτη προϋπόθεση για έγκριση δημόσιας ενίσχυσης είναι η ύπαρξη ορισμού της δημόσιας υπηρεσίας οριοτελεοπτικών μεταδόσεων (εφεξής καλούμενης ως η «υπηρεσία») αφού μόνο με έναν τέτοιο σαφή νομοθετικό ορισμό ο Έφορος μπορεί να προβεί σε αξιολόγηση της ενίσχυσης εξασφαλίζοντας επαρκή νομική βεβαιότητα για την απόφασή του.
- (ii) Δεύτερη προϋπόθεση έγκρισης αποτελεί η σαφής ανάθεση από τη Δημοκρατία σε οριοτελεοπτικό φορέα της παροχής της υπηρεσίας με νομοθετική πράξη. Επιπλέον, θα πρέπει να συσταθεί μια αρχή ή ένας δημόσιος οργανισμός με καθήκον να ελέγχει την παροχή της υπηρεσίας σύμφωνα με την εντολή ανάθεσής της. Ένας τέτοιος έλεγχος καθίσταται επιβεβλημένος, αφού η ανάγκη εποπτείας που θα ασκεί είναι πρόδηλη στην περίπτωση των ποιοτικών κριτηρίων που θα επιβληθούν στην εντολοδόχο επιχείρηση.

Εναπόκειται στην Αρμόδια Αρχή να επιλέξει τους μηχανισμούς που θα διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό έλεγχο ως προς την πραγματοποίηση των υποχρεώσεων της υπηρεσίας. Ένας τέτοιος οργανισμός θα ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του μόνο αν είναι ανεξάρτητος από την εντολοδόχο επιχείρηση.

- (iii) Η τρίτη προϋπόθεση είναι ότι η πλήρης απαγόρευση δημόσιων ενισχύσεων θα πρέπει να εμποδίζει την πραγματοποίηση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στην εντολοδόχο επιχείρηση. Με βάση αυτήν την προϋπόθεση, η έγκριση ενισχύσεων προς την εντολοδόχο επιχείρηση από τον Έφορο δυνάμει του άρθρου 4(ε) του Νόμου δεν πρέπει να επηρεάζει την ανάπτυξη των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση είναι άμεσα συνδεδεμένη με τα κριτήρια της αναγκαιότητας και αναλογικότητας, σύμφωνα με τα οποία οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται στην εντολοδόχο επιχείρηση θα πρέπει να είναι απαραίτητες και απλώς να αντισταθμίζουν και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση. Τα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούνται για έγκριση και της τρίτης προϋπόθεσης είναι τα εξής:

- (α) Η αναλογικότητα της ενίσχυσης, δηλαδή ότι η ενίσχυση είναι απαραίτητη ώστε να μπορεί η επιχείρηση να εκπληρώσει την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Είναι απαραίτητο οι δημόσιες ενισχύσεις να μην υπερβαίνουν το καθαρό συμπληρωματικό κόστος λόγω της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των άλλων άμεσων ή έμμεσων εσόδων. Για το λόγο αυτό, το καθαρό όφελος που απορρέει για τις δραστηριότητες μη δημόσιας υπηρεσίας από τις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας θα λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης.

- (β) θα πρέπει επίσης να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ δραστηριοτήτων δημόσιας υπηρεσίας και μη δημόσιας υπηρεσίας ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη οικονομική διαφάνεια. Πιο συγκεκριμένα ο Έφορος θεωρεί ότι σε διάταξη αφορά τα έσοδα οι φαρμακευτικοί φορείς πρέπει να τηρούν λεπτομερείς λογαριασμούς σχετικά με τις πηγές και τα ποσά όλων των εσόδων που προέρχονται από δραστηριότητες οι οποίες δε συνιστούν δημόσια υπηρεσία.

Σε διάταξη αφορά τις δαπάνες, το κόστος των δραστηριοτήτων οι οποίες δεν αποτελούν δημόσια υπηρεσία θα πρέπει να εντοπίζεται με σαφή τρόπο. Επιπλέον, όταν χρησιμοποιούνται οι ίδιοι πόδοι – προσωπικό, εξοπλισμός, σταθερές εγκαταστάσεις κλπ – για την παροχή δημόσιας και μη δημόσιας υπηρεσίας, το κόστος θα πρέπει να κατανέμεται βάσει της διαφοράς που θα προέκυπτε για το συνολικό κόστος της επιχείρησης με ή χωρίς τις δραστηριότητες που δεν αποτελούν δημόσια υπηρεσία. Από αυτό συνάγεται ότι τα κόστη που αποδίδονται αποκλειστικά στις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας και είναι αναπόφευκτα προκειμένου η επιχείρηση να προσφέρει την εν λόγω υπηρεσία, ενώ στην ουσία από αυτά επωφελούνται και εμπορικές δραστηριότητες, δεν είναι ανάγκη να κατανεμηθούν μεταξύ των δύο και μπορούν να χρεωθούν εξ ολοκλήρου στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Ενας τέτοιος διαχωρισμός, της πλήρους δηλαδή κατανομής του κόστους μεταξύ των δύο δραστηριοτήτων, θα ήταν αυθαίρετος και χωρίς νόημα.

Αξιολόγηση της ενίσχυσης βάσει των τριών προϋποθέσεων που αναφέρονται στην παραγράφο 62.

63. Στις 25 Ιουλίου τέθηκαν σε ισχύ ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2003 (Ν.116(I)/2003) και οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 616/2003) (εφεξής καλούμενοι ως οι «Κανονισμοί»).

64. Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του νέου πλαισίου βάσει του οποίου θα εγκρίνονται οι μελλοντικές ενισχύσεις που θα χορηγούνται στο Ίδρυμα. Πιο συγκεκριμένα ο Έφορος προχώρησε σε λεπτομερή εξέταση των προϋποθέσεων έγκρισης ενίσχυσης που εισήγαγαν τόσο ο Ν.116(I)/2003 όσο και οι Κανονισμοί σε σχέση με τα κριτήρια έγκρισης της ενίσχυσης που αναφέρονται στην παραγράφο 62.

65. Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του Νομοσχεδίου του Ν.116(I)/2003 που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6 Ιουνίου του 2003 με Αρ. 71 «Σκοπός του παρόντος Νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση με το δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο που αναφέρεται στο Προσόμιο του Νομοσχεδίου», δηλαδή τις Οδηγίες της Επιτροπής 80/723/EOK και 2000/52/EK και την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις δημόσιες ενισχύσεις που αφορούν τις δημόσιες υπηρεσίες φαρμακευτικών μεταδόσεων. «Ειδικότερα με το παρόν Νομοσχέδιο τροποποιείται ο βασικός νόμος με την προσθήκη νέων διατάξεων που στοχεύουν στην ανάθεση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου («Ρ.Ι.Κ.») της παροχής δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας, τον ποιοτικό έλεγχο της παροχής της, τη ρύθμιση της χρηματοδότησης της εν λόγω υπηρεσίας και τον έλεγχο της χρήσης των δημοσίων ενισχύσεων που δυνατό να λαμβάνει το Ρ.Ι.Κ. δύναται να ασκεί εμπορικές ή άλλες δραστηριότητες.»

66. Όσον αφορά τους Κανονισμούς αυτοί ρυθμίζουν λεπτομερώς την παροχή από το Ίδρυμα της δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας η οποία του έχει ανατεθεί με το Ν.116(I)/2003. Πιο συγκεκριμένα στον κανονισμό 3 γίνεται αναφορά για την παροχή μιάς ισορροπημένης δέσμης υπηρεσιών η οποία αφορά ενημερωτικά, πολιτιστικά και ψυχαγωγικά προγράμματα, τα οποία τυγχάνουν εξειδικευμένης αναφοράς στους κανονισμούς 4, 5 και 6, αντίστοιχα. Σύμφωνα, εξάλλου, με τον κανονισμό 7, το Ίδρυμα έχει την υποχρέωση να υποβάλλει στον αρμόδιο Υπουργό, δηλ. τον Υπουργό Εσωτερικών, αναλυτική κατάσταση των προγραμμάτων που θα μεταδίδει για σκοπούς παροχής δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας.

Πρώτη Προϋπόθεση-Ορισμός

67. Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση η «δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία» ορίζεται στο άρθρο 2 του Ν.116(I)/2003 ως «... δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία στις φαρμακευτικές και τηλεοπτικές μεταδόσεις, η οποία αποτελεί υπηρεσία γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος που ανταποκρίνεται άμεσα στις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας και στην ανάγκη να διασφαλιστεί ο πλουραλισμός, μεταξύ άλλων, των πολιτισμικών και γλωσσικών διαφορών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και περιλαμβάνει την παροχή μιας ισορροπημένης δέσμης υπηρεσιών, που αποτελείται από ενημερωτικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκπομπές, προγράμματα κοινωνικής προσφοράς, εκπομπές που απευθύνονται στους αποδήμους, καθώς και εκπομπές σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και πολιτικής άμυνας, όπως η δέσμη αυτή καθορίζεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου και όπως διευρύνεται ή άλλως πως διαφοροποιείται, δυνάμει τέτοιων Κανονισμών, υπό το φως τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της οπτικοακουστικής ή νέων συνθηκών και δεδομένων».

68. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.116(I)/2003, το οποίο αντικαθιστά το άρθρο 19 του βασικού Νόμου, το Ίδρυμα διασφαλίζει την παροχή δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας με αμερόληπτη προσοχή και σεβασμό στα συμφέροντα και τις ευαίσθησεις της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας, των θρησκευτικών ομάδων και των διάφορων μειονοτήτων που υπάρχουν στη Δημοκρατία.

69. Το εδάφιο (2) του άρθρου 7 προνοεί ότι το Ίδρυμα παρέχει δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία

στην Ελληνική, την Τουρκική και την Αγγλική γλώσσα και σε οποιεσδήποτε άλλες κατά την κρίση του γλώσσες και διασφαλίζει την τήρηση δίκαιαις ισοδροπίας στην κατανομή του συνολικού φαρμακευτικού και τηλεοπτικού χρόνου σε προγράμματα, εκπομπές και θέματα που μεταδίδονται στις γλώσσες αυτές.

70. Παράλληλα το Ίδρυμα δυνάμει του εδαφίου (3) του ίδιου άρθρου έχει την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι η δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία που παρέχει δεν προκαλεί τη δημιουργία αισθημάτων μίσους λόγω διαφορών στη φυλή, το φύλο, τη θρησκεία ή την ιθαγένεια.

71. Σύμφωνα με το εδάφιο (4) του πιο πάνω άρθρου, το Ίδρυμα παρέχει, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργικού Συμβουλίου, δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία για λήψη εκτός της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του πιο πάνω εδαφίου, στο πλαίσιο της παροχής δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας το Ίδρυμα διασφαλίζει την αμφίδρομη απευθείας τηλεοπτική σύνδεση της Δημοκρατίας με την Ελληνική Δημοκρατία, με βάση την εκάστοτε σε ισχύ σχετική διακρατική συμφωνία.

72. Επιπλέον, σύμφωνα με το εδάφιο (5), το Ίδρυμα διασφαλίζει ότι η δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία που παρέχει δεν περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν προνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας. Το Ίδρυμα δύναται να μεταδίδει τέτοια προγράμματα, αφού προηγουμένως λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούνεν, κατά κανόνα συστηματικά, τις εκπομπές αυτές.

73. Τέλος, σύμφωνα με το εδάφιο (6) του προαναφερθέντος άρθρου το Ίδρυμα διασφαλίζει την τήρηση δίκαιαις ισορροπίας στην κατανομή του συνολικού φαρμακευτικού και τηλεοπτικού χρόνου μετάδοσης προγραμμάτων ή εκπομπών πολιτικού περιεχομένου ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα.

74. Πέραν της πρωτογενούς νομοθεσίας σχετικούς προς τον ορισμό της δημόσιας υπηρεσίας φαρμακευτικών μεταδόσεων είναι και οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 616/2003).

75. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 των πιο πάνω Κανονισμών, ο οποίος παρατίθεται πιο κάτω, για σκοπούς εκπλήρωσης της υποχρέωσης του Ίδρυματος να παρέχει δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία, το Ίδρυμα προσφέρει ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών:

(α) Σε σχέση με την παροχή δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας στις τηλεοπτικές μεταδόσεις, το Ίδρυμα θεωρείται ότι παρέχει ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών, όταν αφιερώνει—

- (i) Σε ενημερωτικά προγράμματα, τηλεοπτικό χρόνο όχι λιγότερο του 40% του συνολικού τηλεοπτικού χρόνου.
- (ii) Σε πολιτιστικά προγράμματα, τηλεοπτικό χρόνο όχι λιγότερο του 10% του συνολικού τηλεοπτικού χρόνου.
- (iii) Σε ψυχαγωγικά προγράμματα, τηλεοπτικό χρόνο που να μην υπερβαίνει το 50% του συνολικού τηλεοπτικού χρόνου:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παρούσας υποπαραγράφου, «συνολικός τηλεοπτικός χρόνος» σημαίνει το σύνολο του ετήσιου τηλεοπτικού χρόνου των τηλεοπτικών καναλιών του Ιδρύματος που παρέχουν δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία στις τηλεοπτικές μεταδόσεις.

(β) Σε σχέση με την παροχή δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας στις φαρμακευτικές μεταδόσεις, το Ίδρυμα θεωρείται ότι παρέχει ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών, όταν αφιερώνει—

- (i) σε ενημερωτικά προγράμματα, φαρμακευτικό χρόνο όχι λιγότερο του 25% του συνολικού φαρμακευτικού χρόνου.
- (ii) σε πολιτιστικά προγράμματα, φαρμακευτικό χρόνο όχι λιγότερο του 5% του συνολικού φαρμακευτικού χρόνου.
- (iii) σε ψυχαγωγικά προγράμματα, φαρμακευτικό χρόνο που να μην υπερβαίνει το 70% του συνολικού φαρμακευτικού χρόνου:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παρούσας υποπαραγράφου, «συνολικός φαρμακευτικός χρόνος» σημαίνει το σύνολο του ετήσιου φαρμακευτικού χρόνου των φαρμακευτικών καναλιών του Ιδρύματος που παρέχουν δημόσια φαρμακευτική υπηρεσία στις φαρμακευτικές μεταδόσεις.

76. Στη συνέχεια ο Κανονισμός 4 ορίζει τα ενημερωτικά προγράμματα που εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας και δύνανται να μεταδίδονται είτε τηλεοπτικά είτε φαρμακευτικά σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 3—

- (α) Τα δελτία ειδήσεων – στην Ελληνική, Τουρκική, Αγγλική και Νοηματική γλώσσα.
- (β) τα προγράμματα κάλυψης της τρέχουσας επικαιρότητας·
- (γ) τα ενημερωτικά μαγκαζίνα·
- (δ) οι συζητήσεις για πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και επιστημονικά θέματα·
- (ε) τα ντοκιμαντέρ για πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και επιστημονικά θέματα·
- (στ) τα ενημερωτικά προγράμματα που απευθύνονται στους αποδήμους, τους Τουρκοκυπρίους και τις μειονοτικές θρησκευτικές ομάδες·
- (ζ) τα προγράμματα που αφορούν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή πολιτικής άμυνας.

77. Εξάλλου, ο Κανονισμός 5 ορίζει τα πολιτιστικά προγράμματα που εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας και δύνανται να μεταδίδονται είτε τηλεοπτικά είτε φαρμακευτικά σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 3—

- (α) Προγράμματα με θέμα το περιβάλλον, την τέχνη και τις παραδοσιακές πολιτιστικές δραστηριότητες των κοινοτήτων της Κύπρου, όπως για παράδειγμα την ενασχόλησή τους με τη μουσική, το χορό, την ποίηση, την παντομίμα, τη ζωγραφική και τη γλυπτική.
- (β) Τα ευρωπαϊκά και διεθνή πολιτιστικά προϊόντα, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κλασικής μουσικής, όπερας, μπαλέτου, παραδοσιακής μουσικής, παραδοσιακών χορών και θεατρικών παραστάσεων.
- (γ) Τα πολιτιστικά μαγκαζίνα που καλύπτουν πολιτιστικές δραστηριότητες τρέχουσας επικαιρότη-

τας στην Κύπρο και το εξωτερικό, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κινηματογραφικών φεστιβάλ, κονσέρτων, χορών, θεάτρων, κινηματογράφου, όπερας και μπαλέτου.

- (δ) Τα κυπριακά σκετς και οι κυπριακές θεατρικές παραστάσεις.
- (ε) Οι συζητήσεις από το στούντιο για πολιτιστικά θέματα.
- (στ) Τα ντοκιμαντέρ σχετικά με πολιτιστικά θέματα.
- (ζ) Παραστάσεις, μεταξύ άλλων, μπαλέτου, όπερας, συμφωνικής ορχήστρας.

78. Τέλος ο Κανονισμός 6 ορίζει τα ψυχαγωγικά προγράμματα που εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας και δύνανται να μεταδίδονται είτε τηλεοπτικά είτε φανταστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 3—

- (α) Τα ψυχαγωγικά προγράμματα που περιλαμβανονται στον κατάλογο των γεγονότων μείζονος σημασίας για το κυπριακό τηλεοπτικό κοινό, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των Ολυμπιακών Αγώνων, των αγώνων του Παγκοσμίου Ποδοσφαιρικού Κυπέλλου, του Ευρωπαϊκού Ποδοσφαιρικού Κυπέλλου, των αγώνων Champion League, και του διαγωνισμού τραγουδιού της Eurovision.
- (β) Τα αθλητικά τηλεμαγκαζίνα και οι συζητήσεις για αθλητικά θέματα από το στούντιο.
- (γ) Τα προγράμματα κάλυψης αθλητικών γεγονότων.
- (δ) Τα παιδικά προγράμματα, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, τηλεμαγκαζίνων για παιδιά, ποιοτικών κινουμένων σχεδίων, θεατρικών παραστάσεων για παιδιά, τηλεοπτικών σειρών για παιδιά και διαγωνισμών γνώσεων.
- (ε) Τα προγράμματα ποικίλου περιεχομένου περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, προγραμμάτων για μόδα, κουζίνα, σπίτι και διακόσμηση.
- (στ) Τα γενικά ψυχαγωγικά προγράμματα όπως κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές και διαγωνισμοί γνώσεων υψηλού ποιοτικού επιπέδου.

79. Όπως προκύπτει από τις πιο πάνω νομοθετικές διατάξεις, η παροχή δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας, όπως αυτή ορίζεται, αποσκοπεί στην ικανοποίηση των δημοκρατικών, κοινωνικών, και πολιτιστικών αναγκών της κοινωνίας και τη διασφάλιση της πολυφωνίας, περιλαμβάνει δε και τις πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές που υπάρχουν.

80. Επίσης οι Κανονισμοί, οι οποίοι παρατίθενται σχεδόν αυτούσιοι πιο πάνω (παρ. 74-78), περιγράφουν λεπτομερώς τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Ίδρυμα και εμπίπτουν στην παροχή δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας. Μελετώντας το νομοθετικό πλαίσιο διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε ασάφειες ως πρός το ποιες δραστηριότητες εμπίπτουν στην παροχή δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας.

81. Σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 3 του N.117(I)/2003 «Το Ίδρυμα δύναται να δραστηριοποιείται και σε εμπορικές ή άλλες δραστηριότητες εφόσον αυτές δεν επηρεάζουν την εκπλήρωση από αυτό της αποστολής που του ανατίθεται δυνάμει του εδαφίου (1).» (παροχή δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία).

Όπως προκύπτει από το εν λόγω εδάφιο, οποιαδήποτε δραστηριότητα του Ίδρυματος, η οποία δεν εμπίπτει στον ορισμό της δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας, θεωρείται ως εμπορική δραστηριότητα.

82. Ο Έφορος διαπίστωσε επίσης ότι τόσο ο ίδιος όσο και η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικό έλεγχο για την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας για τον οποίο θα γίνει ειδική αναφορά πιο κάτω (παρ. 85-90 και παρ. 109,110 και 114(β)).

83. Από τα πιο πάνω στοιχεία ο Έφορος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κριτήρια της πρώτης προϋπόθεσης ικανοποιούνται, αφού—

- (α) Όπως προκύπτει τόσο από την πρωτογενή όσο και τη δευτερογενή νομοθεσία που αφορά το Ίδρυμα η παροχή δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας ορίζεται σαφώς από το νομοθέτη εξασφαλίζοντας επαρκή νομική βεβαιότητα κατά την αξιολόγηση της εν λόγω ενίσχυσης·
- (β) πρόκειται για ένα ευρύ ορισμό που αναθέτει στο Ίδρυμα τη συγκεκριμένη αποστολή προσφέροντας ένα ισορροπημένο και διαφοροποιημένο πρόγραμμα κατ' εφαρμογή της εντολής ανάθεσης (βλέπε άρθρο 2 του Ν. 116(I)/2003 και παρ.
- (1) του κανονισμού 3 των Κανονισμών) διατηρώντας παραλληλα και κάποιο επίπεδο τηλεθέασης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που απέστειλε στον Έφορο η AGB Cyprus Ltd, κατά την περίοδο από 1.1.2003 μέχρι 7.9.2003 η ακροαματικότητα των δύο τηλεοπτικών καναλιών του Ίδρυματος ήταν για το PIK 1 9,7% και το PIK 2 7,3%. Η αποστολή του Ίδρυματος αποσκοπεί, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.116(I)/2003, στην άμεση ανταπόκριση στις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας και στην ανάγκη να διασφαλιστεί ο πλουσαλισμός, μεταξύ άλλων, των πολιτισμικών και γλωσσικών διαφορών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης·
- (γ) οι Κανονισμοί 3, 4, 5, και 6 των Κανονισμών καθορίζουν εξαντλητικά τις κατηγορίες προγραμμάτων που εμπίπτουν στην παροχή της δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας (Ενημερωτικά – Πολιτιστικά – Ψυχαγωγικά) καθώς και τον τηλεοπτικό και φανταστικό πλαίσιο διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε
- (i) να είναι ξεκάθαρο ποιες δραστηριότητες του Ίδρυματος εμπίπτουν στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας και ποιες αποτελούν εμπορικές δραστηριότητες,
- (ii) να διασφαλίζεται η δυνατότητα ασκησης αποτελεσματικού ελέγχου από τους αρμόδιους φορείς όπως αυτή περιγράφεται στις παραγράφους 84-91 της παρούσας απόφασης.

Δεύτερη προϋπόθεση – Ανάθεση και Εποπτεία
Ανάθεση

84. Όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 62(ii) πιο πάνω, για να εγκρίνει ο Έφορος ενισχύσει αυτής της μορφής θα πρέπει η παροχή δημόσιας υπηρεσίας να έχει ανατεθεί στην υπό εξέταση επιχείρηση μέσω μίας επίσημης-νομοθετικής πράξης. Ο Έφορος έκρινε πως και αυτό το κριτήριο ικανοποιείται αφού σύμφωνα με το άρθρο 3 του N.116(I)/2003 με το οποίο προστίθεται το άρθρο 16A στους περί Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου Νόμους το Ίδρυμα ορίζεται με σαφή και αδιαμφισβήτητο τρόπο ως ο παροχέας δημόσιας φιλοκαταρατικής υπηρεσίας στη Δημοκρατία.

Εποπτεία

85. Για να εγκρίνει όμως ο Έφορος ενισχύσεις αυτής της μορφής δεν αρκεί να έχει ανατεθεί επίσημα σε ένα δημόσιο φορέα η παροχή σαφώς ορισμένης δημόσιας υπηρεσίας. Θα πρέπει επίσης η δημόσια αυτή υπηρεσία να παρέχεται σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία.

86. Είναι συνεπώς απαραίτητο να ελέγχει την εφαρμογή της μία αρμόδια αρχή ή ένας δημόσιος οργανισμός που να έχει υποδειχθεί για το σκοπό αυτό. Η ανάγκη για μια τέτοια αρχή ή οργανισμό που θα ασκεί την εποπτεία είναι πρόδηλη στην περίπτωση των ποιοτικών κριτηρίων που επιβάλλονται στην εντολοδόχο επιχείρηση. Πρέπει λοιπόν η Αρμόδια Αρχή να διασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο ως προς την πραγματοποίηση των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας. Ένας τέτοιος οργανισμός θα ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του μόνο αν είναι ανεξάρτητος από την εντολοδόχο επιχείρηση.

87. Αν δεν υπάρχουν επαρκείς και αξιόπιστες ενδείξεις ότι η δημόσια υπηρεσία παρέχεται βάσει σχετικής ανάθεσης, ο Έφορος δεν έχει τη δυνατότητα να εγκρίνει ενισχύσεις δυνάμει του εδαφίου (ε) του άρθρου 4 του Νόμου.

88. Το άρθρο 3 του Ν.116(I)/2003 εισάγει διατάξεις για τον έλεγχο των ποιοτικών κριτηρίων που επιβάλλονται στο Ίδρυμα με βάση τους όρους ανάθεσης της παροχής δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας. Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 16B, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ορίζεται ως αρμόδια αρχή για να ασκεί επήσιο ποιοτικό έλεγχο αναφορικά με την εκπλήρωση από το Ίδρυμα της αποστολής που του ανατίθεται δυνάμει του άρθρου 16A. Πρόκειται για μια ανεξάρτητη αρχή η οποία συστάθηκε με τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο του 1998 (όπως τροποποιήθηκε). Πιο συγκεκριμένα η εν λόγω Αρχή ορίζεται από το άρθρο 2 του πιο πάνω νόμου ως η ανεξάρτητη αρχή που ιδρύνεται δυνάμει του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

89. Το εδάφιο (2) του άρθρου 16B καθορίζει τη μορφή των ελέγχων που θα διενεργεί η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα αυτή θα ελέγχει—

- (α) Κατά πόσο το Ίδρυμα παρέχει πραγματικά μια ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών σύμφωνα με τους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμούς του 2003·
- (β) κατά πόσο το Ίδρυμα μεταδίδει πραγματικά τα προγράμματα που εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας σύμφωνα με τους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμούς του 2003· και
- (γ) κατά πόσο το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδει το Ίδρυμα στο πλαίσιο της δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας πληροί πραγματικά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας—

Σύμφωνα με την επιφύλαξη του εν λόγω εδαφίου το Ίδρυμα οφείλει, ύστερα από αίτημα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και ύστερα από εύλογη προειδοποίηση, να της παρέχει όλες τις διευκολύνσεις ή/και τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες ή/και απαραίτητες για τον έλεγχο που διενεργεί δυνάμει του παρόντος άρθρου (16B).

90. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 16B ετοιμάζει επήσια έκθεση στην οποία παραθέτει τα αποτελέσματα του επήσιου ποιοτικού ελέγχου που διενεργεί και την οποία υποβάλλει στον Υπουργό Εσωτερικών το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου. Σε περίπτωση που η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου διαπιστώνει οποιαδήποτε παράβαση των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμων και των δυνάμει αυτών εκδιδομένων Κανονισμών σε σχέση με την εκπλήρωση από το Ίδρυμα της αποστολής που του ανατίθεται δυνάμει του άρθρου 16A του Ν.116(I)/2003, δύναται να εκδίδει, ανάλογα, οδηγίες και συντάσεις προς το Ίδρυμα.

91. Μελετώντας τις πιο πάνω νομοθετικές διατάξεις ο Έφορος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εποπτεία των ποιοτικών κριτηρίων των όρων ανάθεσης της παροχής δημόσιας φαρμακευτικής υπηρεσίας από το Ίδρυμα ικανοποιούν τα κριτήρια που απαιτούνται για έγκριση του πλαισίου παροχής ενίσχυσης στο Ίδρυμα δυνάμει του εδαφίου (ε) του άρθρου 4 του Νόμου.

Τρίτη προϋπόθεση – Επιλογή χρηματοδότησης και αναλογικότητα.

Επιλογή χρηματοδότησης.

92. Από τα ενώπιον του στοιχεία ο Έφορος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στην περίπτωση του Ιδρύματος εφαρμόζεται το μεικτό σύστημα χρηματοδότησης. Στα πλαίσια αυτού του συστήματος οι δημόσιοι φαρμακευτικοί φορείς χρηματοδοτούνται με διάφορους συνδυασμούς από δημόσιους πόρους και έσοδα από διαφημιστικές δραστηριότητες, όπως πώληση διαφημιστικού χρόνου ή προγραμμάτων.

93. Η επιλογή αυτού του συστήματος είναι αποκλειστική αρμόδιας Αρχής, εφόσον αυτό δεν επηρεάζει τον ανταγωνισμό στο συγκεκριμένο τομέα σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Θα πρέπει, δηλαδή, η απαλλαγή από τη συνήθη εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού για την παροχή υπηρεσίας κοινής αφέλειας να μην επηρεάζει τον ανταγωνισμό κατά τρόπο δυσανάλογο. Το σχετικό τεστ έχει «αρνητικό» χαρακτήρα: Ο Έφορος εξετάζει αν το μέτρο που έχει εγκριθεί δεν είναι δυσανάλογο. Η ενίσχυση δεν πρέπει να επηρεάζει την ανάπτυξη του εμπορίου σε βαθμό που να είναι αντίθετος με το κοινό συμφέρον.

94. Ο Έφορος για να προβεί στην έγκριση της συγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης θα πρέπει να καθορίζεται κατά τρόπο σαφή και ακριβή η έννοια της «ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας» και να γίνεται σαφής και ακριβής διάκριση μεταξύ δραστηριοτήτων δημόσιας υπηρεσίας και μη δημόσιας υπηρεσίας η οποία έχει εξεταστεί πιο πάνω, (παρ. 67-83), και κρίθηκε ότι ικανοποιεί τις σχετικές προϋποθέσεις. Ο διαχωρισμός των λογαριασμών μεταξύ των δύο αυτών τομέων απαιτείται συνήθως για να διασφαλίζεται η διαφάνεια και ο έλεγχος ως προς τη χρήση των κρατικών πόρων. Ο διαχωρισμός των λογαριασμών είναι επίσης απαραίτητος ώστε να επιτρέψει στην Αρμόδια Αρχή να πραγματοποιεί το τεστ αναλογικότητας. Με αυτό τον τρόπο του παρέχεται και ένα μέσο για να εξετάζει ενδεχόμενες σταυροειδείς επιδοτήσεις, αλλά και να προασπίζεται την καταβολή δικαιολογημένων αντισταθμίσεων για υπηρεσίες κοινής αφέλειας. Μόνο βάσει της κατάλληλης στάθμισης του κόστους και των εσόδων μπορεί να καθορισθεί αν η δημόσια χρηματοδότηση περιορίζεται πραγματικά στο κόστος της ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας και είναι συνεπώς αποδεκτή βάσει του Νόμου.

95. Θα πρέπει επιπλέον να διασφαλιστεί ότι—

- (α) Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος που αντιστοιχούν στις διάφορες δραστηριότητες, για παράδειγμα δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας και μη δημόσιας υπηρεσίας, τηρούνται χωριστά·
- (β) όλα τα κόστη και τα έσοδα του ιδρύματος χρεώνονται και πιστώνονται βάσει συνεκτικών και αντικειμενικά αιτιολογήσιμων λογιστικών αρχών· και
- (γ) οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων τηρούνται οι χωριστοί λογαριασμοί του Ιδρύματος καθορίζονται σαφώς.

96. Στο ραδιοτηλεοπτικό τομέα, η χωριστή τήρηση των λογαριασμών δε δημιουργεί ιδιαίτερο πρόβλημα από την άποψη των εσόδων, αλλά δεν είναι το ίδιο απλή ή, ακόμη και εφικτή, σε ό,τι αφορά το κόστος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στο ραδιοτηλεοπτικό τομέα μπορεί να θεωρηθεί ότι το σύνολο των προγραμμάτων των φορέων καλύπτεται από την ανάθεση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπεται η εμπορική εκμετάλλευσή του. Με άλλα λόγια, οι διάφορες δραστηριότητες μοιράζονται τα ίδια έσοδα σε σημαντικό βαθμό.

97. Για τους λόγους αυτούς, ο Έφορος έχρινε ότι, σε ό,τι αφορά τα έσοδα, το Ίδρυμα πρέπει να τηρεί λεπτομερείς λογαριασμούς σχετικά με τις πηγές και τα ποσά όλων των εσόδων που προέρχονται από δραστηριότητες οι οποίες δε συνιστούν δημόσια υπηρεσία.

98. Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες, το κόστος που δεν αναφέρεται ωρτά σε δραστηριότητες οι οποίες δεν αποτελούν δημόσια υπηρεσία θα πρέπει να εντοπίζεται σαφώς. Επιπλέον, όταν χρησιμοποιούνται ίδιοι πόροι – προσωπικό, εξοπλισμός, σταθερές εγκαταστάσεις κ.λπ. – για την παροχή δημόσιας και μη δημόσιας υπηρεσίας, το κόστος θα πρέπει να κατανέμεται βάσει της διαφοράς που θα προέκυπτε για το συνολικό κόστος της επιχείρησης με ή χωρίς τις δραστηριότητες που δεν αποτελούν δημόσια υπηρεσία.

99. Από τα παραπάνω ο Έφορος έχρινε ότι, αντίθετα με την προσέγγιση που χρησιμοποιείται συνήθως για άλλους τομείς παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, τα κόστη που αφορούν αποκλειστικά τις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας και είναι αναπόφευκτα προκειμένου η επιχείρηση να προσφέρει την εν λόγω υπηρεσία, ενώ αφορούν και τις εμπορικές δραστηριότητες, δεν είναι απαραίτητη να κατανεμηθούν μεταξύ των δύο και μπορεί να χρεωθούν εξ ολοκλήρου στη δημόσια υπηρεσία. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για το κόστος παραγωγής ενός προγράμματος, το οποίο μεταδίδεται στο πλαίσιο της εντολής παροχής δημόσιας υπηρεσίας, αλλά πωλείται επίσης και σε άλλους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Ωστόσο, το βασικό παράδειγμα είναι της τηλεθέασης, που οφείλεται τόσο στην ανάθεση παροχής δημόσιας υπηρεσίας όσο και στην πώληση διαφημιστικού χρόνου. Θεωρείται ότι η πλήρης κατανομή του κόστους μεταξύ των δύο δραστηριότητων πιθανόν να είναι αυθαίρετη και μη αντιπροσωπευτική.

Αναλογικότητα

100. Όταν εφαρμόζει το τεστ αναλογικότητας, ο Έφορος ξεκινά από την αρχή ότι η χρηματοδότηση αυτή είναι συνήθως απαραίτητη ώστε να μπορέσει η επιχείρηση να εκπληρώσει την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ωστόσο, προκειμένου να πραγμα-

τοποιηθεί αυτό το τεστ, είναι απαραίτητο οι δημόσιες ενισχύσεις να μην υπερβαίνουν το καθαρό συμπληρωματικό κόστος λόγω της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των άλλων άμεσων και έμμεσων εσόδων. Για το λόγο αυτό, τα καθαρά κέρδη που αποδέουν για τις δραστηριότητες μη δημόσιας υπηρεσίας θα λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης.

101. Από την άλλη πλευρά, είναι πιθανόν να υπάρξουν νοθεύσεις στην αγορά που να μην είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας. Ένας δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, στο βαθμό που τα χαμηλότερα έσοδα θα καλύπτονται από την κρατική ενίσχυση, θα μπορούσε, για παράδειγμα, να έχει κίνητρα ώστε να μειώσει τις τιμές της διαφήμισης ή άλλων δραστηριοτήτων μη δημόσιας υπηρεσίας στην αγορά, έτσι ώστε να μειώσει τα έσοδα των ανταγωνιστών του. Η συμπεριφορά αυτή του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, αν αποδειχθεί, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι συνυφασμένη με την εντολή δημόσιας υπηρεσίας που του έχει ανατεθεί. Όταν ένας δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας περιορίζεται τις τιμές σε δραστηριότητες μη δημόσιας υπηρεσίας κάτω από το επίπεδο που είναι απαραίτητο ώστε να καλύψει το κόστος που θα βάρυνε κανονικά έναν αποτελεσματικό εμπορικό φορέα σε παρόμοια κατάσταση, μια τέτοια πρακτική δείχνει την παροντιστική μορφή της υποχρέωσης δημόσιας υπηρεσίας και σε οποιαδήποτε περίπτωση επηρεάζει τους όρους του εμπορίου και του ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

102. Κατά συνέπεια, πραγματοποιώντας το τεστ αναλογικότητας, ο Έφορος εξετάζει αν η οποιαδήποτε νόθευση του ανταγωνισμού που προκύπτει από την ενίσχυση μπορεί να δικαιολογηθεί από την ανάγκη παροχής δημόσιας υπηρεσίας όπως έχει ορισθεί από την Αρμόδια Αρχή και έχει προβλεφθεί η χρηματοδότηση της.

103. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της δημόσιας ενίσχυσης επί του ανταγωνισμού και της ανάπτυξης των συναλλαγών θα βασίζεται αναγκαστικά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περίπτωσης.

104. Στην αξιολόγησή του ο Έφορος θα λάβει υπόψη το γεγονός ότι, στο μέτρο που είναι απαραίτητη μια δημόσια ενίσχυση για την εκπλήρωση υποχρέωσης δημόσιας υπηρεσίας, το σύστημα στο σύνολό του θα μπορούσε να έχει ως θετικό αποτέλεσμα τη διατήρηση μιας εναλλακτικής λύσης από την πλευρά της προσφοράς σε ορισμένες αγορές. Ωστόσο θα πρέπει να αξιολογηθεί το εν λόγω αποτέλεσμα και οι ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης, που εμποδίζουν άλλους φορείς να εισέλθουν στις αγορές και, συνεπώς, ενισχύουν έτσι την ολιγοπωλιακή διάρρηση της αγοράς ή οδηγούν σε ενδεχόμενη αντιανταγωνιστική συμπεριφορά των δημόσιων φορέων στις εν λόγω αγορές.

105. Ο Έφορος κατά την αξιολόγησή του θα λάβει υπόψη τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει ένα μικρό κράτος όπως η Κυπριακή Δημοκρατία για τη συλλογή των απαραίτητων κεφαλαίων, αφού το κόστος της δημόσιας υπηρεσίας ανά κάτοικο είναι, ceteris paribus, υψηλότερο καθώς και τις δυσκολίες που προκύπτουν από το γεγονός ότι το Ίδρυμα έχει την υποχρέωση να εκπέμπει και στην Τουρκική γλώσσα.

106. Στη συνέχεια ο Έφορος εξέτασε κατά πόσο πληρούνται τα πιο πάνω κριτήρια. Όσον αφορά την επιλογή της χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.116(I)/2003 το οποίο εισάγει στο βασικό νόμο το άρθρο 16 A (3), εφόσον το Ίδρυμα δύναται να δραστηριοποιείται και σε άλλες δραστηριότητες πέραν της δημόσιας υπηρεσίας, η τήρηση χωριστών λογαριασμών καθίσταται αναγκαία.

107. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.116(I)/2003, το οποίο τροποποιεί το βασικό νόμο του Ιδρύματος με την προσθήκη του άρθρου 22A, το Ίδρυμα δύναται να λαμβάνει δημόσια ενίσχυση για σκοπούς χρηματοδότησης της αποστολής που του έχει ανατεθεί, νοούμενού ότι η χορηγία δεν αλλοιώνει τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του εν λόγω άρθρου, η δημόσια ενίσχυση που χορηγείται στο Ίδρυμα για σκοπούς χρηματοδότησης της αποστολής που του έχει ανατεθεί δεν αλλοιώνει τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον, εφόσον, εφαρμόζοντας το κριτήριο της αναλογικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δημόσιες ενισχύσεις που έχει λάβει το Ίδρυμα, αντισταθμίζει αλλά δεν υπερβαίνει το καθαρό συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την παροχή από το Ίδρυμα της δημόσιας φιλοτελεοπτικής υπηρεσίας.

108. Το άρθρο 24B(2) περιέχει διατάξεις σχετικά με την υποχρεωτική τήρηση χωριστών λογαριασμών για την παροχή δημόσιας φιλοτελεοπτικής υπηρεσίας από τη μια και για τις εμπορικές ή άλλες δραστηριότητές του από την άλλη ώστε να αντανακλάται ορθά η χρηματοοικονομική και οργανωτική διάρθρωση του Ιδρύματος και να διασφαλίζει ότι—

- (α) Η τήρηση των λογαριασμών είναι σύμφωνη με την τρέχουσα εμπορική πρακτική και τις γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές;
- (β) όλες οι δαπάνες και τα έσοδα καταλογίζονται ή κατανέμονται ορθά εγτός των χωριστών λογαριασμών με βάση τις αρχές της αναλυτικής λογιστικής και
- (γ) οι λογιστικές αρχές θα καθορίζονται σαφώς και θα εφαρμόζονται με συνέπεια και αντικειμενικότητα.

109. Ένα επιπλέον σημαντικό στοιχείο που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης είναι η ύπαρξη νομικών διατάξεων που εμποδίζουν τη διεπιδότηση μεταξύ δημόσιας και μη δημόσιας υπηρεσίας. Το άρθρο 24(B)(1) του νόμου προβλέπει ότι η Γενικός Ελεγκτής ασκεί ετήσιο έλεγχο των λογαριασμών του Ιδρύματος προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσο οποιαδήποτε ενίσχυση που λαμβάνει το Ίδρυμα χρησιμοποιείται κατά τρόπο που να μη συνάδει με την αποστολή του ως παροχέα δημόσιας φιλοτελεοπτικής υπηρεσίας. Η πιο πάνω πρόνοια του νόμου αποτρέπει την άμεση δημόσια χρηματοδότηση των εμπορικών δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, η οποία θα νόθενε τον ανταγωνισμό στη φιλοτελεοπτική αγορά σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

110. Για τη διασφάλιση της ορθής τήρησης των λογαριασμών τα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 24(B) ορίζουν ότι η Γενικός Ελεγκτής θα διεξάγει τον έλεγχο των λογαριασμών και θα ετοιμάζει ετήσια έκθεση προς το Ίδρυμα και τον Έφορο, στην οποία θα αναφέρονται οι όποιες χρηματοοικονομικές ροές μεταξύ της δημόσιας φιλοτελεοπτικής υπηρεσίας και των υπόλοιπων δραστηριοτήτων. Το Υπουργείο Εσωτερικών ως η

Αρμόδια Αρχή οφείλει να προμηθεύει τη Γενικό Ελεγκτή με τα απαραίτητα, για τη διεξαγωγή του ελέγχου, στοιχεία.

111. Όσον αφορά τις εμπορικές ή άλλες δραστηριότητες που διεξάγει το Ίδρυμα ο Έφορος έλαβε υπόψη του τα στοιχεία που του κοινοποιήθηκαν και αφορούσαν τις τιμές χρέωσης των διαφημίσεων τις οποίες προβάλλει το Ίδρυμα και τα υπόλοιπα φιλοτελεοπτικά κανάλια.

112. Με επιστολή του με αριθμό Ε.Δ.Ε. 25.06.001.512 και ημερομηνία 12 Σεπτεμβρίου 2003 ο Έφορος ζήτησε από τα κανάλια Μέγα, Σίγμα και Αντέννα στοιχεία για τις τιμές χρέωσης των διαφημίσεων και τους ετήσιους λογαριασμούς τους.

113. Αξιολογώντας όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν από τα πιο πάνω αναφερόμενα κανάλια ο Έφορος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το Ίδρυμα δεν επηρεάζει τους όρους του εμπορίου και του ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Όπως προκύπτει, η τιμολογιακή πολιτική του Ιδρύματος, συγκρινόμενη με εκείνη των υπόλοιπων καναλιών και λαμβανομένης υπόψη της ακροαματικότητας του κάθε καναλιού, ασκείται με ιδιωτικούχονομικούς όρους. Τονίζεται, όμως, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, ότι η πώληση αγαθών ή υπηρεσιών (όπως διαφημιστικές δραστηριότητες και προγράμματα, ταινίες κλπ) σε τιμές χαμηλότερες του κόστους αποκλίνει από τους συνήθεις ιδιωτικούχονομικούς όρους και συνεπώς συνιστά νόθενση του ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

114. Αξιολογώντας το νέο καθεστώς που προέκυψε με την ψήφιση του Ν.116(I)/2003 και το οποίο περιγράφεται πιο πάνω ο Έφορος έχωνε ότι πληρούται και η τρίτη προϋπόθεση αφού το Ίδρυμα, το οποίο πραγματοποιεί και δραστηριότητες πέραν της παροχής δημόσιας υπηρεσίας—

- (α) Σύμφωνα με ορητές νομοθετικές διατάξεις που περιέχονται στον πιο πάνω νόμο δύναται να λαμβάνει δημόσια ενίσχυση για σκοπούς χρηματοδότησης της αποστολής που του έχει ανατεθεί, νοούμενού ότι η χορηγία δεν αλλοιώνει τον ανταγωνισμό σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον, εφόσον, εφαρμόζοντας το κριτήριο της αναλογικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δημόσιες ενισχύσεις που έχει λάβει το Ίδρυμα, αντισταθμίζει αλλά δεν υπερβαίνει το καθαρό συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την παροχή από το Ίδρυμα της δημόσιας φιλοτελεοπτικής υπηρεσίας.
- (β) Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, η οποία είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος του κράτους, ορίζεται σύμφωνα με τον πιο πάνω νόμο ως το αρμόδιο δόγανο το οποίο ασκεί ετήσιο έλεγχο για να διαπιστώσει ότι η χορηγία που δόθηκε ανταποκρίνεται στους όρους που αναφέρονται στην παραγγαρφο (α) πιο πάνω.
- (γ) Όπως αναφέρεται και στην παρ.108, γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ δραστηριοτήτων δημόσιας υπηρεσίας και μη δημόσιας υπηρεσίας. Για τις δραστηριότητες αυτές το νέο

νομικό πλαίσιο εισάγει σαφείς νομοθετικές διατάξεις αναφορικά με την τήρηση χωριστών λογαριασμών οι οποίες αποσκοπούν στην τήρηση της απαιτούμενης διαφάνειας ώστε να προκύπτουν σαφώς η χρηματοοικονομική και οργανωτική δομή του Ιδρύματος και να διασφαλίζεται ότι—

- (i) Η τήρηση των χωριστών λογαριασμών είναι σύμφωνη με την τρέχουσα εμπορική πρακτική και τις γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές·
- (ii) όλες οι δαπάνες και τα έσοδα καταλογίζονται ορθά εντός των χωριστών λογαριασμών με βάση τις αρχές της αναλυτικής λογιστικής και
- (iii) οι αρχές της αναλυτικής λογιστικής που εφαρμόζονται ορίζονται σαφώς και εφαρμόζονται με συνέπεια και αντικειμενικότητα.

115. Τέλος, τονίζεται ότι ο Έφορος έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη τον τη δέσμευση της Αρμόδιας Αρχής, όπως αυτή φαίνεται στο έντυπο κοινοποίησης, ότι το Ίδρυμα θα τηρεί όλες τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις που αφορούν τις δημόσιες υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων με αριθμό C 320 της 15ης Νοεμβρίου του 2001.

116. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση με τίτλο «Χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος οφείλει να εγκρίνει δυνάμει του άρθρου 4(ε) του Νόμου. Για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 56 μέχρι 115 ο Έφορος αποφασίζει να εγκρίνει το πλαίσιο χορηγίας ατομικής ενίσχυσης προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Λευκωσία, 27 Οκτωβρίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,
Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.D.E. 25.06.001.216 (512.2.1.27.1.2.9)